

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/178/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1615202494
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Degmová Pospíšilová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1615202494.6

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a sudcov JUDr. Valérie Kleinovej a JUDr. Anny Kašajovej v právnej veci navrhovateľky: O. W.O., A.. XX.XX.XXXX, W. E. XX/X/X, XXXX Y. P., H. H., zastúpená advokátkou JUDr. Libušou Dočkalovou, AK, so sídlom Lachova 32, Bratislava, proti mužovi, ktorého otcovstvo má byť určené: P. X., A.. XX.XX.XXXX, W. J. XX, XXXX N., H. H., o určenie otcovstva k maloletým deťom a úpravu práv a povinností k maloletým deťom: 1/ P. C. W., A.. XX.XX.XXXX, 2/ P. O. W., A.. XX.XX.XXXX, obaja bytom u navrhovateľky, obaja zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, a iné, na odvolanie oboch procesných strán proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 24. augusta 2017 č.k. 5C 402/2015-344 v spojení s jeho opravným uznesením zo dňa 10. októbra 2017 č.k. 5C 402/2015-365 a s jeho dopĺňacím rozsudkom zo dňa 4. októbra 2018 č.k. 5C 402/2015-506 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s jeho opravným uznesením zo dňa 10.10.2017 č.k. 5C 402/2015-365 a v spojení s jeho dopĺňacím rozsudkom zo dňa 04.10.2018 č.k. 5C 402/2015-506 v napadnutých častiach o výške výživovacej povinnosti otca na maloletého C. W., A.. XX.XX.XXXX a na maloletú O. W., A.. XX.XX.XXXX, v napadnutých častiach o zameškanom výživnom otca na maloletého C. W. a na maloletú O. W. a v napadnutej časti týkajúcej sa povinnosti otca zaplatiť navrhovateľke úhradu na jej výživu a príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom za obdobie od 03.06.2014 do 03.06.2016 vo výške 2400 eur v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, ako aj v súvisiacich častiach o trovách konania a trovách štátu z r u š u j e a vec mu v zrušenom rozsahu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom v spojení s jeho opravným uznesením súd prvej inštancie určil, že P. X., A. XX.XX.XXXX je otcom maloletého C. W., narodeného dňa XX.XX.XXXX a maloletej O. W., A. XX.XX.XXXX z matky O. W.O., A. XX.XX.XXXX. Maloletého C. W. A. XX.XX.XXXX a maloletú O. W. A. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude spravovať ich majetok. Otcovi uložil povinnosť platiť na výživu maloletého Filipa sumu 150 eur mesačne od mesiaca september 2017 do 15. dňa v mesiaci k rukám matky vopred, s tým, že zameškané výživné na maloletého Filipa spolu v sume 4.476 eur mu uložil platiť v mesačných splátkach po 100,- eur od mesiaca september 2017 až do zaplatenia pod stratou výhody splátok. Otcovi uložil povinnosť platiť na výživu maloletej Karin sumu 150 eur mesačne od mesiaca september 2017 do 15. dňa v mesiaci k rukám matky vopred, s tým, že zameškané výživné na maloletú Karin spolu v sume 4.476 eur mu uložil platiť v mesačných splátkach po 100 eur od mesiaca september 2017 až do zaplatenia pod stratou výhody splátok. Styk otca s maloletým Filipom a maloletou Karin neupravil. Otcovi uložil povinnosť zaplatiť matke úhradu na jej výživu a príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom za obdobie od 03.06.2014 do 03.06.2016 vo výške 2400 Eur v lehote do 30 dní od jeho právoplatnosti. Matke priznal p r á v o na náhradu trov konania v sume 535,97 eur a štátu priznal voči otcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Vychádzal z návrhu matky na určenie otcovstva a určenie práv a povinností k maloletým deťom proti odporcovi, ako mužovi, ktorého otcovstvo má byť určené, odôvodneného tým, že matka maloletých nadviazala s odporcom známosť v priebehu obdobia, keď pracovala ako čašníčka v H. Q. E. N.. V Rakúsku pracovala od 20.08.2013. V priebehu pobytu v Rakúsku sa zoznámila s odporcom a ich známosť s odporcom bola intímna. Navrhovateľka otehotnela a túto skutočnosť oznámila odporcovi v treťom mesiaci tehotenstva z dôvodu, že sa u nej neprejavovali žiadne príznaky tehotenstva. Odporca jej povedal, že je ženatý a má maloletú dcéru. Povedal jej, že otcovstvo neuznáva a že jej nebude nič platiť. Ak má voči nemu nejaké nároky, odkázal ju na súd. Navrhovateľka ďalej uviedla, že v čase rozhodnom pre počatie maloletých detí udržiavala pohlavný styk iba s odporcom a preto iba on môže byť otcom maloletého Filipa a maloletej Karin. Deti sa narodili dňa XX.XX.XXXX. Ani po ich narodení odporca navrhovateľke ničím neprispel na jej výživu a ani na výživu detí. Navrhovateľka žiadala, aby súd určil, že odporca je otcom maloletého C. W. Y. P. O. W., narodených dňa XX.XX.XXXX. Ďalej navrhovateľka žiadala, aby súd určil odporcovi povinnosť prispievať na výživu maloletých detí vo výške 250 eur mesačne vrátane zameškaného výživného. Ďalej žiadala, aby bola odporcovi uložená povinnosť platiť jej hotové náklady a výdavky, ktoré boli spojené s jej rizikovým tehotenstvom a na výbavu maloletých detí, ktoré vyčísliła na sumu 3.710 eur, pričom od odporcu žiadala polovicu z tejto sumy.

3. Odporca s návrhom nesúhlasil. Tvrdenia navrhovateľky považoval za sporné a žiadal vo veci vykonať riadne dokazovanie. Potvrdil, že matka maloletých detí pracovala ako čašníčka u podnikateľa H. X. v N. Q. H.. Odporca však spochybnil dôvod ukončenia pracovného pomeru navrhovateľky u jej zamestnávateľa. Pracovný pomer s ňou bol ukončený podľa jeho vedomosti z dôvodu krádeže a jej nemorálneho správania sa. Odporca poprel, že by navrhovateľku navštevoval v prenajatom byte. Potvrdil, že sa nechcel s navrhovateľkou dohodnúť, lebo si bol istý, že nie je otcom maloletých detí. Ďalej uviedol, že navrhovateľka mala viackrát pohlavný styk s inými mužmi, ktorých aj uviedol vo svojom písomnom vyjadrení. Odporca uviedol, že pracuje ako čašník a jeho príjem je cca 1.800 eur.

4. Odporca vo svojej výpovedi uviedol, že jeho známosť s navrhovateľkou bola intímna, trvala počas asi 2-3 týždňov, takže si uvedomuje, že môže byť aj otcom maloletých detí C. Y. O. W., avšak navrhovateľka v rovnakom čase intímne žila aj s viacerými inými mužmi. Žiadal, aby bolo vykonané dokazovanie znaleckým posudkom pod dohľadom súdu, keďže je štátny príslušník Rakúskej republiky a neovláda slovenský jazyk ani slovom ani písmom. V prípade preukázania jeho otcovstva k maloletým deťom si bol vedomý povinnosti na deti platiť výživné.

5. Matka maloletých detí taktiež navrhovala v konaní vykonať dokazovanie znaleckým posudkom.

6. Kolízny opatrovník maloletých detí súhlasil s nariadením navrhovaného znaleckého dokazovania.

7. Súd prvej inštancie v konaní nariadil vykonanie znaleckého dokazovania znalcom z odboru genetiky, analýza DNA. Znalec F. H. L. O., T. vo svojom znaleckom posudku č. 4/17 zo dňa 01.03.2017 uviedol, že pravdepodobnosť otcovstva P. X., A. XX.XX.XXXX voči maloletým C. Y. O. W., A. XX.XX.XXXX nie je možné vylúčiť. Hodnota pravdepodobnosti jeho otcovstva je $W = 99,999999\%$. Keďže hodnota tejto pravdepodobnosti je vyššia ako $99,75\%$ a pravdepodobnosť vylúčenia (ne otca) P_v je vysoká, jeho biologické otcovstvo je treba pokladať za prakticky dokázané.

8. Matka maloletých detí s vypracovaným znaleckým posudkom a jeho závermi súhlasila. Odporca ako muž, ktorého otcovstvo má byť určené, taktiež súhlasil so znaleckým posudkom a jeho závermi.

9. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol právne ju posúdiac podľa ust. § 94 ods. 1, 2 Zákona o rodine (ďalej len „ZoR“), § 24 ods. 2 ZoR, § 26 ZoR, § 62 ods. 1 až 5 ZoR, § 65 ods. 1 ZoR, § 74 ods. 1 ZoR, § 75 ods. 1 ZoR a § 78 ods. 1 ZoR, s poukazom na ust. § 110 CMP, podľa ktorého s konaním o určenie otcovstva je spojené konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého.

10. Konštatoval, že navrhovateľka žiadala zveriť maloletého Filipa a maloletú Karin do svojej osobnej starostlivosti. Žiadala odporcovi uložiť povinnosť platiť na výživu maloletého C. W. sumu 250 eur mesačne od narodenia dieťaťa a na výživu maloletej O. W. sumu 250 eur mesačne od jej narodenia, pričom tiež žiadala zohľadniť tú skutočnosť, že odporca jej neprispel na zaobstaranie výbavy pre deti. Navrhovateľka uviedla, že nepoberala najskôr žiadne dávky v materstve, keďže bolo potrebné nárok na ich vyplácanie preukázať a vybaviť. Od 03.04.2014 nemala žiaden príjem, keďže od tohto obdobia

bola práceneschopná, jej tehotenstvo bolo rizikové. Žiadala, aby jej odporca zaplatil hotové náklady a výdavky, ktoré mala spojené s rizikovým tehotenstvom a ďalšie náklady na výbavu maloletých detí, lieky, cestovné k lekárovi a podobne, ktoré vyčíslila spolu sumou 3.710,- eur a od odporcu žiadala polovicu z tejto sumy vo výške 1.855 eur.

11. Súd prvej inštancie predbežným opatrením zo dňa 02.04.2015, ktoré bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Bratislave, uložil odporcovi povinnosť platiť navrhovateľke výživné v sume 27,13 eur mesačne na maloletého C. W. a 27,13 eur na maloletú O. W..

12. Odporca súhlasil so zverením maloletého Filipa a malotej Karin do osobnej starostlivosti matky. Nežiadal, aby bol upravený jeho styk s maloletými deťmi. Súhlasil aj s určením vyživovacej povinnosti voči deťom. Uviedol, že je ženatý, že má vyživovaciu povinnosť k malotej dcére D. X., narodenej XX.XX.XXXX. Ďalej predložil súdu doklady o svojom príjme a zároveň uviedol, že jeho hrubý príjem je 1.675 eur mesačne, pričom takýto plat je mu vyplácaný v kalendárnom roku 14 krát. Jeho čistý mesačný príjem je potom 1.348,12 eur. Odporca predložil prehľad svojich mesačných výdavkov, pričom najväčšiu položku tvorí úver na dom, v ktorom býva odporca so svojou rodinnou a ktorý začína uhrádzať od mesiaca september 2017. Odporca svoje pravidelné mesačné výdavky odhadol na sumu cca 1.330 eur. Uviedol, že nemá ušetrenú väčšiu finančnú hotovosť. V prípade, ak by musel platiť aj zameškané výživné, nemôže tak urobiť naraz, iba v splátkach.

13. Konštatoval, že podľa ustálenej súdnej praxe pre posúdenie schopností a možností rodiča v zmysle ust. § 75 ods. 1 ZoR nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové (prípadne aj majetkové) pomery, ale jeho reálne zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti, dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a podobne (R 27/1970). Pre určenie výšky výživného pre mal. dieťa mal za rozhodujúce reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, vzdelaním, pracovnými skúsenosťami a pod.), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä existenciou pracovných príležitostí primeraných vlastnostiam rodičov (R 76/1968). Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti k maloletým deťom mal na zreteli, že zaistenie tejto výšky sa týka nielen výživy vo vlastnom slova zmysle, ale všetkých nevyhnutných potrieb pre život kultúrneho človeka (R 30/1990). V rozhodovaní o rozsahu vyživovacej povinnosti k dieťaťu videl vyjadrenie zásady úmernosti životnej úrovne dieťaťa životnej úrovni rodičov, aby aj zvýšené potreby, ktoré možno dieťaťu z príjmu otca poskytnúť, boli zabezpečené výživným určeným v zodpovedajúcej miere (R 14/1966).

14. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie rozhodol o určení vyživovacej povinnosti otca voči maloletým C. Y. O. W., pri ktorom vychádzal z vyššie uvedených kritérií.

15. Keďže rodičia maloletých detí spolu nežijú, považoval za potrebné rozhodnúť, komu budú deti zverené do výchovy a ako má každý z rodičov prispievať na ich výživu (§ 62 a nasl. ZoR). Podľa návrhu matky a opatrovníka maloletých detí obe maloleté deti zveril do výchovy matky, keďže o maloleté deti sa matka doposiaľ starala výlučne sama a z výpovede matky zistil, že odporca sa o deti vôbec nezaujíma. Súd prvej inštancie nemal akúkoľvek pochybnosť o schopnosti matky riadne vychovávať deti, keď v tomto smere nezistil žiadne nedostatky.

16. Pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti vychádzal z ústavne garantovaných práv dieťaťa. Uviedol, že v zmysle čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd je zaručené právo detí na rodičovskú starostlivosť a výchovu, ktorá tiež zahŕňa zabezpečenie podmienok na to, aby dieťa mohlo dostatočne rozvíjať svoje možnosti, schopnosti a vývojové potreby, keď medzi tieto podmienky patrí aj povinnosť rodičov podieľať sa na vyživovacej povinnosti voči dieťaťu, ktorá je jeho osobným právom. Keďže doteraz výživné voči maloletému Filipovi a malotej Karin nebolo určené, považoval za potrebné a nevyhnutné rozhodnúť o povinnosti prispievať na ich výživu od ich narodenia.

17. Súd prvej inštancie priznal maloletým navrhovateľom výživné od narodenia, t.j. od XX.XX.XXXX. Odporcovi určil výživné na maloleté deti za obdobie od ich narodenia sumou po 150 eur za každý mesiac. Odporca výživné neplatil. Svoju vyživovaciu povinnosť čiastočne musel začať plniť až od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o predbežnom opatrení (5C/402/2015-19, právoplatné dňa 25.09.2015). Takto vypočítané zameškané výživné vyčíslil v prípade každého z maloletých detí na sumu 4.476 eur ku

dňu rozhodnutia, ktorú sumu povolil odporcovi zaplatiť v splátkach po 100 eur mesačne spolu s bežným výživným, pod stratou výhody splátok, až do zaplatenia.

18. Pripomenul, že navrhovateľka žiadala, okrem výživného na maloleté deti, priznať aj čiastku 1.855 eur. Na pojednávaní uviedla, že zaplatenie tejto čiastky odôvodňuje ustanovením § 74 ZoR, keď podľa uvedeného ustanovenia je možné poskytnúť nevydatej matke ochranu a priznať jej príspevok, ak v dôsledku jej tehotenstva a pôrodu došlo k zníženiu jej príjmov. Navrhovateľka uviedla a podľa súdu prvej inštancie preukázala, že od 03.06.2014 nemala žiaden príjem. V tom čase pracovala v Rakúsku. Navrhovateľke nie sú vyplácané sociálne dávky Slovenskou republikou. Je jej vyplácaný rodičovský príspevok vo výške 21,80 eur za každý kalendárny deň, spolu na obe deti Spolkovým ministerstvom financií Rakúskej republiky, prostredníctvom príslušného miestneho úradu. Vzhľadom na možnosti a schopnosti odporcu súd prvej inštancie rozhodol aj o priznaní príspevku matke za obdobie od mesiaca jún 2014 po obdobie 24 mesiacov, čo predstavuje spolu čiastku 2.400 eur.

19. Poukázal na čl. 47 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom, ďalej na čl. 47 ods. 4 Ústavy SR, podľa ktorého kto vyhlási, že neovláda jazyk, v ktorom sa vedie konanie podľa ods. 2, má právo na tlmočníka, ust § 155 CSP ods. 1, podľa ktorého každý má právo konať pred súdom v materinskom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumie. Súd je povinný stranám zabezpečiť rovnaké možnosti uplatnenia ich práv. S prihliadnutím na povahu a okolnosti veci priberie súd tlmočníka, a § 155 CSP ods. 2, podľa ktorého trovy spojené s tým, že strana koná v materinskom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumie, znáša štát. Preto odporcu nezaviazal na zaplatenie tlmočného, ktoré priznal a uhradil tlmočníkovi.

20. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 53 CMP v spojení s ust. § 58 CMP.

21. Dopĺňacím rozsudkom vydaným dňa 04.10.2018 č.k. 5C 402/2015-506 v zmysle ust. § 225 ods. 1, 2 CSP súd prvej inštancie vo zvyšku návrh navrhovateľky zamietol, keďže pôvodným rozsudkom nerozhodol o celom predmete konania (v celom rozsahu navrhovateľkou žiadanej výšky výživného na maloleté deti a výšky úhrady príspevku na jej výživu a náklady s jej tehotenstvom a pôrodom).

21. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v rozsahu uloženia vyživovacej povinnosti otca voči obom maloletým deťom a v rozsahu zameškaného výživného na obe maloleté deti a v rozsahu uloženej povinnosti otca zaplatiť navrhovateľke sumu 2400 eur titulom príspevku na výživu navrhovateľky a na náhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom podala riadne a včas prostredníctvom svojej právnej zástupkyne odvolanie navrhovateľka a žiadala ho v týchto častiach zrušiť a v uvedenom rozsahu vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietala nesprávne označenie predmetu konania v úvodnej časti rozsudku, keďže okrem určenia otcovstva bol predmetom konania aj nárok matky na príspevok na jej výživu a náklady spojené s tehotenstvom a pôrodom. Tiež poukázala na nesprávne označenie subjektov na strane navrhovateľa, keď účastníkom tohto konania na strane navrhovateľa je len matka. Rozsudok súdu prvej inštancie považovala za nepreskúmateľný čo do určenej výšky výživného a čo do určeného začiatku plnenia vyživovacej povinnosti a v nadväznosti na uvedené aj čo do určenia výšky zameškaného výživného. Vytkla súdu prvej inštancie absenciu odôvodnenia pokiaľ ide o priznanú výšku výživného na maloleté deti, keď navyše nemala možnosť preskúmať oprávnenosť otcom uvádzaných nevyhnutných mesačných nákladov, keďže je dané písomné podanie otca nebolo doručené. Poukázala na nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie vzhľadom na tú nespornú skutočnosť, že ide o spoločné výdavky otca a jeho manželky, ktorá je zamestnaná. Trvala na vyživovacej povinnosti otca na každé maloleté dieťa vo výške 250 eur mesačne. Podotkla, že otec už jej uhradil súdom vyčíslené zročné výživné a aj priznané náklady na jej výživu a príspevok na náklady spojené s tehotenstvom a pôrodom. Namietala tiež nepreskúmateľnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku pokiaľ ide o jej nárok na výživu vo vzťahu k jej osobe a o jej nárok na príspevok na náklady súvisiace s tehotenstvom a pôrodom, keďže ide o dva samostatné nároky, ktoré si aj samostatne uplatnila, keď súd prvej inštancie o nich oddelene nerozhodoval a svoj procesný postup nevysvetlil ani v odôvodnení napadnutého rozsudku. Zhrnula, že namieta nedostatočnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku a porušenie jej práva na spravodlivý súdny proces aj tým, že ju súd prvej inštancie neoboznámil s podaním otca ohľadom jeho pravidelných mesačných výdavkov a navyše súd prvej inštancie k tomuto jeho vyjadreniu nevykonal žiadne dokazovanie. Navyše spojil jej dva samostatne uplatnené nároky do jedného a postupoval teda procesne nesprávne.

22. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v rozsahu uloženej výšky vyživovacej povinnosti k obom maloletým deťom a v rozsahu týkajúcom sa výšky zameškaného výživného k obom maloletým deťom podal riadne a včas prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie otec a v napadnutom rozsahu žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a rozhodnúť podľa jeho návrhu na určenie výšky vyživovacej povinnosti k maloletým deťom. Namietal nesprávne zistenie skutkového stavu vo vzťahu k jeho možnostiam a schopnostiam a majetkovým pomerom a tiež vo vzťahu k odôvodneným potrebám maloletých detí. S uvedeným potom súvisí aj nesprávny výpočet zameškaného výživného. Namietal absenciu odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie v tejto časti. Uviedol, že súdom prvej inštancie uloženú výšku výživného mu jeho majetkové pomery neumožňujú platiť a považoval ju za neopodstatnenú v pomere k odôvodneným potrebám maloletých detí. Trval na vyživovacej povinnosti na každé dieťa 100 eur mesačne.

23. Zároveň sa otec vyjadril k odvolaniu navrhovateľky proti rozsudku súdu prvej inštancie tak, že vytknuté formálne nedostatky rozhodnutia sú odstrániteľné a súd prvej inštancie vychádzal podľa jeho názoru z obsahu písomných podaní navrhovateľky. Prípadné zrejme nesprávnosti navrhol opraviť. Pokiaľ ide o výšku vyživovacej povinnosti k maloletým deťom a s tým súvisiacu výšku zameškaného výživného poukázal na svoje odvolacie dôvody. Uviedol, že o vykonaných procesných úkonoch a teda aj o vykonaní dôkazov, bola spísaná zápisnica zo súdneho pojednávania. Odôvodnenie napadnutého rozsudku považoval za dostatočné a zodpovedajúce zákonným požiadavkám.

24. Kolízny opatrovník navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu ako podľa neho vecne správy potvrdiť majúca za to, že priznaná výška výživného zohľadňuje potreby maloletých detí.

25. Otec v písomnej odvolacej replike doručenej súdu prvej inštancie prostredníctvom svojho právneho zástupcu dňa 22.12.2017 zotrval na svojej odvolacej argumentácii.

26. Navrhovateľka vo svojej odvolacej replike realizovanej prostredníctvom svojej právnej zástupkyne doručenej súdu prvej inštancie dňa 02.01.2018 označila tvrdenia otca za zavádzajúce, keď súd prvej inštancie výdavky uvádzané otcom neskúmal, hoci ich namietala. Pripomenula, že predmetom konania je vyživovacia povinnosť otca k maloletým deťom od ich narodenia. Uviedla, že nemala možnosť overiť príjem otca od narodenia detí. Vytkla súdu prvej inštancie nedostatočnosť odôvodnenia rozsudku v tomto smere. Neakceptovala požiadavku otca na nižší rozsah vyživovacej povinnosti, keď starostlivosť o deti zabezpečuje výlučne sama. Poukázala na protichodnosť jej záujmov so záujmami otca, ktorý prioritne má záujem platiť hypotéku, poistenie motorového vozidla a pod.. Do pozornosti dala Dohovor o právach dieťaťa a prvoradú rodičovskú zodpovednosť a povinnosti. Vytkla súdu prvej inštancie, že nezistil dostatočne skutočný stav veci a nevykonal prípadne i nenavrnuté dokazovanie. Namietala procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý rozsudok nedoručoval obom stranám naraz. Zotrvala na svojich výhradách pokiaľ ide o formálne nedostatky napadnutého rozsudku. Nesúhlasila s navrhovanou zmenou rozsudku súdu prvej inštancie v zmysle návrhu otca a žiadala posúdiť jeho skutočné osobné, majetkové a zárobkové pomery. Taktiež namietala nesprávnosť vyjadrenia kolízneho opatrovníka, ktorý je povinný chrániť záujmy maloletých detí. Nesúhlasila s jeho odvolacím vyjadrením.

27. Otec vo svojej elektronicky doručenej odvolacej replike realizovanej prostredníctvom svojho právneho zástupcu v plnom rozsahu odkázal na svoje predchádzajúce vyjadrenia.

28. V odvolacej duplike navrhovateľka zotrvala na svojich predchádzajúcich tvrdeniach a argumentácii.

29. Proti dopĺňaciemu rozsudku súdu prvej inštancie podala riadne a včas prostredníctvom svojej právnej zástupkyne odvolanie navrhovateľka a žiadala ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zopakovala svoju odvolaciu argumentáciu ohľadom označenia veci a vytkla formálne nedostatky dopĺňacieho rozsudku. Namietala odlišnosť účastníkov konania oproti predchádzajúcemu rozsudku vydanému vo veci. Namietala, že výrok dopĺňacieho rozsudku nenadväzuje číselne na pôvodný rozsudok vydaný vo veci, keďže tvorí jeho neoddeliteľnú súčasť. Napokon namietala nedostatočnosť jeho odôvodnenia.

30. K odvolaniu navrhovateľky proti dopĺňaciemu rozsudku súdu prvej inštancie sa vyjadril otec prostredníctvom svojho právneho zástupcu tak, že ho navrhol ako vecne správny a zákonný potvrdiť, keďže k jeho vydaniu došlo v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu.

31. Navrhovateľka v odvolacej replike vo vzťahu k dopĺňaciemu rozsudku súdu prvej inštancie zopakovala svoju argumentáciu týkajúcu sa formálnych nedostatkov tohto rozhodnutia a absencie jeho odôvodnenia.

32. Ďalšie písomné podania v rámci odvolacieho konania neboli podané.

33. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

34. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi podaných odvolaní (§ 379 a § 380 CSP), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu a rozsahu súvisiacom, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolania oboch procesných strán sú dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom rozsahu o výške vyživovacej povinnosti otca k oboj maloletým deťom, o výške zameškaného výživného a o nároku navrhovateľky na jej výživu a úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom, ako aj v súvisiacich častiach o trovách konania a o trovách štátu zrušiť a vec mu vrátiť v zrušenom rozsahu na ďalšie konane a nové rozhodnutie, nakoľko je nedostatočne odôvodnený a preto arbitráry a odvolacím súdom nepreskúmateľný.

35. Podľa ust. § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

36. Odňatím možnosti konať pred súdom a porušením práva na spravodlivý súdny proces je taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa sporovej strane znemožní realizácia jej procesných práv, ktoré jej zákon priznáva za účelom ochrany jej práv a právom chránených záujmov. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo strany sporu, ako aj iného zainteresovaného subjektu na rozhodnutie, ktorého dôvody sú zjavné a zreteľné, pretože práve odôvodnenie rozhodnutia je zárukou toho, že výkon spravodlivosti nebude arbitráry (I.ÚS 117/07). Porušením práva na spravodlivý súdny proces je vydanie arbitrárneho rozhodnutia bez relevantného odôvodnenia. To, že právo sporových strán na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva aj z ustálenej judikatúry ESLP, ktorej závery si osvojil aj NS SR (napr. uznesenie zo dňa 15.07.2010 sp. zn. 5Cdo 106/2010).

37. Súčasťou zákonného odôvodnenia súdneho rozhodnutia je aj hodnotenie dôkazov a právne posúdenie veci, súd prvej inštancie teda v odôvodnení rozsudku uvedie svoj výsledok vykonaného dokazovania a uvedie aj právne úvahy, ktorými sa riadil, keď výsledky vykonaného dokazovania právne posudzoval.

38. Podľa ust. § 191 ods. 1 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, keď v zmysle ods. 2 tohto ustanovenia vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

39. Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Hodnotenie dôkazov môže robiť len súd, ktorý ich vykonal. Zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadruje, že záver, ktorý si sudca urobí o pravdivosti či nepravdivosti tvrdených skutočností vzhľadom na poznatky získané z vykonaných dôkazov, je vecou vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Medzi skutočnosťami, ktoré boli tvrdené a boli predmetom dokazovania, sudca rozlišuje tie, ktoré sú pre spor rozhodné. Zákon

nepredpisuje pravidlá, z ktorých by malo vychádzať hodnotenie jednotlivých dôkazov a ich hodnotenie vo vzájomnej súvislosti. Hodnotenie dôkazov je zložitý myšlienkový proces, ktorého podstatou sú čiastkové i komplexné závery sudcu o výsledkoch vykonaného dokazovania.

40. Základom hodnotiaceho princípu súdu by okrem ľudských a odborných skúseností mali byť pravidlá logického myslenia, ktoré tradičná logika formuluje do základných logických zásad. Vierohodnosť určitého poznatku získaného vykonaním konkrétneho dôkazu a teda aj jeho význam z hľadiska dôkazu pravdivosti či nepravdivosti skutkových tvrdení súd hodnotí jednak izolovane, jednak v porovnaní s poznatkami získanými vykonaním všetkých zostávajúcich dôkazov. Získané poznatky potom porovná s poznatkami získanými hodnotením ostatných dôkazov a uváži, do akej miery sú tieto poznatky súladné či protichodné, vzájomne sa dopĺňujúce a pod. Výsledkom celkového hodnotenia dôkazných prostriedkov je záver o pravdivosti tvrdených skutočností, ktorý je podkladom pre záver o tom, či a do akej miery účastník splnil svoju povinnosť preukázať skutkové tvrdenie. Také hodnotenie dôkazov, ktoré vyznie v záver, že pravdivosť skutkových tvrdení nemožno potvrdiť ani vylúčiť, povedie k tomu, že rozhodnutie súdu vyznie nepriaznivo pre účastníka, ktorého pravdivosť tvrdení mala byť preukázaná.

41. Zo zásady voľného hodnotenia dôkazov vyplýva, že nesprávnosť tohto hodnotenia možno vyčítať, len ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá pravidlám logického myslenia. Nemožno potom ani polemizovať so skutkovými závermi súdu a namietat', čomu uveril a čomu nie, že niektorý dôkaz nemá za pre skutkový stav dôležitý alebo naopak (6MCdo 1/2010).

42. Právnym posúdením veci je potom činnosť súdu, ktorou zistený skutkový stav subsumuje pod skutkové podstaty určitých právnych noriem hmotnoprávneho charakteru, na základe čoho dospieva k záveru, či právo prizná alebo neprizná. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak súd skutkový stav subsumuje pod nesprávnu normu, alebo ak správne aplikovanú právnu normu nesprávne interpretuje.

43. Preskúmaním odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie dospel odvolací súd k záveru, že toto je nepreskúmateľné, nakoľko neobsahuje hodnotenie dôkazov a ani právne posúdenie veci. Súd prvej inštancie vo vzťahu k určaniu výšky výživovej povinnosti otca k obom maloletým deťom neuviedol svoje hodnotenie vykonaných dôkazov a ani žiadne právne úvahy, ktorými sa riadil pri ich hodnotení. Citoval príslušné právne normy na vec sa vzťahujúce, ale neuviedol ich výklad a ani svoj spôsob ich interpretácie a aplikácie. Jeho záver o tom, že správna a zákonu adekvátne výška výživovej povinnosti je vo výške jeho rozhodnutím určenej, je preto nepreskúmateľný, keď uvedené sa vzťahuje potom aj k dôvodom jeho dopĺňacieho rozsudku, ktorým výživné vo vyššej než priznanej výške zamietol. S uvedeným nedostatkom odôvodnenia potom korešponduje aj ustálenie výšky zameškaného výživného, keď dôvodná je navyše aj odvolacia námietka navrhovateľky o tom, že výživné je potrebné maloletým deťom v danom prípade priznať v kontexte s ust. § 77 ods. 1 ZoR od ich narodenia. Dôvodná je i odvolacia námietka navrhovateľky o nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku v časti, ktorou jej súd prvej inštancie priznal sumu 2400 eur titulom príspevku na jej výživu, keď nezohľadnil, že navrhovateľka sa domáhala okrem výživného aj priznania úhrady nákladov na výdavky spojené s tehotenstvom a pôrodom, ktoré nároky si uplatnila ako dva samostatné nároky v zmysle ust. § 74 ods. 1 ZoR. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku v časti vzťahujúcej sa k týmto častiam nároku nevysvetlil, ako o jej nároku na priznanie úhrady nákladov na jej tehotenstvo a pôrod rozhodol, keď v odôvodnení rozhodnutia uvádzal len zistené skutočnosti korešpondujúce s rozhodnutím o výživnom na navrhovateľku, resp. neuvádza, ako zistené skutkové okolnosti premietol do týchto samostatných oddelených nárokov. Jeho rozhodnutie je potom nezrozumiteľné pre procesné strany aj odvolací súd. Dôvodné sú potom aj odvolacie námietky navrhovateľky pokiaľ ide o nedostatočné vymedzenie predmetu konania v úvodnej časti napadnutého rozsudku a pokiaľ ide o označenie subjektov na strane navrhovateľa, ktoré nedostatky písomného vyhotovenia rozsudku sú však odstrániteľné a nespôsobili by sami o sebe prípadnú vecnú nesprávnosť výrokov súdneho rozhodnutia.

44. Rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu napadnutých častí nekorešponduje s citovaným ust. § 220 ods. 2 CSP, keď neobsahuje právne posúdenie veci, keďže po uvedení ustáleného skutkového stavu veci (navyše bez konkretizácie, ako jednotlivé dôkazné prostriedky vyhodnotil) a odcitovaní na vec sa vzťahujúcich zákonných ustanovení súd prvej inštancie nesplnil svoju povinnosť uviesť právne posúdenie veci, t. j. zo skutkových zistení vyvodit' právne závery s vysvetlením, na základe akých právnych úvah k týmto právnych záverom dospel. Jeho povinnosťou bolo uviesť, ktoré relevantné okolnosti veci zvažoval, akými úvahami sa spravoval a na základe ktorých konkrétnych dôvodov

dospel k záveru o dôvodnosti návrhu navrhovateľky v priznaných výškach. Nevysporiadal sa riadne a zrozumiteľne so skutkovou a právnou argumentáciou subjektov daného konania. Vzhľadom na spôsob, akým súd prvej inštancie rozsudok vypracoval, nie je pre nedostatok zákonom daných náležitostí odôvodnenia rozsudku možné zistiť, ako aplikoval ním uvedené zákonné ustanovenia, ako zistený skutkový stav právne posúdil a ako sa vysporiadal s podstatnými tvrdeniami strán konania. Na základe uvedeného odvolací súd nemá možnosť zistiť, prečo súd prvej inštancie rozhodol preskúmanými výrokmi.

45. Vzhľadom na skutočnosť, že súd prvej inštancie sa pri vypracovaní odôvodnenia napadnutého rozsudku neriadil dôsledne ust. § 220 ods. 2 CSP a rozsudok vypracoval bez zákonom predpísaných náležitostí riadneho odôvodnenia, konkrétne bez právneho posúdenia veci a vyhodnotenia dôkazov, taktiež bez vysvetlenia posúdenia relevantných skutkových a právnych argumentov subjektov konania, odvolací súd dospel k záveru, že sú dôvodné obe odvolania oboch subjektov daného konania pokiaľ ide o časť rozsudku ohľadom výšky vyživovacej povinnosti otca k obom maloletým deťom a ohľadom s tým súvisiacej výšky zameškaného výživného k obom maloletým deťom, dôvodné je z rovnakého dôvodu aj odvolanie navrhovateľky proti dopĺňaciemu rozsudku súdu prvej inštancie a dôvodné je odvolanie navrhovateľky pokiaľ ide o rozhodnutie súdu prvej inštancie ohľadom jej nároku na jej výživné a úhradu nákladov súvisiacich s tehotenstvom a pôrodom.

46. Subjekty súdneho konania majú právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky skutkovo a práve relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, teda s uplatnením nárokov a obranu proti tomuto uplatneniu. Úvahy súdu o skutkových a aj právnych záveroch musia byť riadne a zrozumiteľne odôvodnené, tak, aby nevznikali pochybnosti o zákonnosti rozhodnutia najmä zo strany strán sporu, ktorým je takéto rozhodnutie určené. Nedostatok riadneho a presvedčivého odôvodnenia rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, pretože je tým odňatá možnosť vnímať rozhodnutie ako logicky pochopiteľný celok a súčasne možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia opravných prostriedkov. Uvedené porušenie práva na spravodlivý súdny proces zakladá dôvod na zrušenie súdneho rozhodnutia. Uvedený nedostatok nie je vzhľadom na dvojinstančnosť súdneho konania možné naprávať súdom odvolacím.

47. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo všetkých napadnutých častiach a v súvisiacich častiach o trovách konania a trovách štátu (§ 379 písm. a/ CSP) zrušil podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP vzhľadom na vytýkaný nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie. V zmysle ust. § 391 ods. 1 CSP vec v napadnutom a zrušenom rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom bude súd prvej inštancie viazaný intenciami súdu odvolacieho (§ 391 ods. 2 CSP). V ďalšom konaní súd prvej inštancie uplatnené nároky navrhovateľky opätovne prejedná, vykoná k nim dokazovanie, v novom rozhodnutí o veci uvedie, ako vykonané dokazovanie vyhodnotil a ako vec právne posúdil, keď vysvetlí, akými právnymi úvahami sa pri hodnotení dôkazov a právnom posudzovaní veci riadil (§ 391 ods. 3 CSP).

48. V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

49. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).